

Advocacy Center
for Democratic Culture

2025

RAPORTI VJETOR

office@acdc-kosovo.org

www.acdc-kosovo.org

Cika Jovina 3, North Mitrovica

Raporti Vjetor për vitin 2025 paraqet një përmbledhje të aktiviteteve, programeve dhe ndikimeve kryesore të Qendrës Avokuese për Kulturë Demokratike (ACDC) gjatë njërës prej viteve më dinamike dhe strategjike të rëndësishme të organizatës. Gjatë gjithë vitit 2025, ACDC forcoi rolin e saj si një aktor kryesor i shoqërisë civile në Kosovë duke zbatuar dhe nisur një gamë të gjerë iniciativash që synojnë avancimin e të drejtave të njeriut, qasjen në drejtësi, fuqizimin e të rinjve, dialogun kulturor, mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin demokratik lokal. Ky raport nxjerr në pah arritjet kryesore të organizatës, prioritetet tematike dhe partneritetet që formësojnë punën e saj gjatë vitit.

Hyrje

Viti 2025 ishte një nga vitet më të pasura përmbajtësore dhe strategjiksht vit i rëndësishëm në punën e Qendrës Avokuese për Kulturë Demokratike (ACDC). Përmes më shumë se njëzet projekte të zbatuara ose të nisura gjatë vitit 2025, ACDC kontribuo i drejtpërdrejt në përmirësimin e qasjes në drejtësi, mbrojtjen e të drejtave të njeriut, fuqizimin e të rinjve, promovimin e dialogut kulturor, mbrojtjen e mjedisit dhe forcimin e demokracisë lokale.

Në fushën e drejtësisë dhe qasjes në drejtësi, ACDC u përqendrua në forcimin e kapaciteteve të gjykatave dhe institucioneve gjyqësore, përmirësimin e sistemit të ndihmës ligjore falas dhe mbështetjen e zhvillimit profesional të juristëve të rinj nga komunitetet jo-shumicë. Theks i veçantë i'u është vënë mbrojtjes së të drejtave gjuhësore, disponueshmërisë së interpretimit dhe përkthimit në institucione dhe rritjes së besimit të qytetarëve në sistemin ligjor.

Mbrojtja dhe promovimi i të drejtave të njeriut mbeti një shtyllë qendrore e punës së ACDC. Gjatë gjithë vitit, organizata zbatoi aktivitete kërkimore, diskutime publike, seminare dhe fushata që synonin luftimin e diskriminimit, përmirësimin e pozicionit të komuniteteve jo-shumicë dhe forcimin e bashkëpunimit me Institucionin e Avokatit të Popullit. Vëmendje e veçantë i'u kushtua gjithashtu barazisë gjinore, ngacmimit seksual dhe dhunës me bazë gjinore, si dhe rritjes së dukshmërisë dhe kuptimit të të drejtave LGBTQI+. Përmes iniciativave të bazuara në kërkime dhe iniciativa artistike, këto tema u hapën publikisht për herë të parë në hapësirën të veriut të Kosovës.

Në vitin 2025, ACDC bëri investime të forta në të rinjtë dhe kulturën si mjete për dialog dhe pajtim. Përmes projekteve artistike, shfaqjeve teatrale, ngjarjeve kulturore dhe iniciativave kreative, organizata krijoi hapësira për ndërveprim, shprehje dhe bashkëpunim ndërmjet të rinjve nga komunitete të ndryshme etnike, duke nxitur mirëkuptimin e ndërsjellë, duke thyer stereotipet dhe duke inkurajuar pjesëmarrjen aktive në jetën shoqërore.

Një komponentë veçanërisht e rëndësishme e punës rinore të ACDC përbëhej nga kampe dhe iniciativa rinore shumëetnike të hartuara dhe zbatuara nga vetë të rinjtë, me mbështetje e mentorim nga ACDC. Këto aktivitete promovuan leadershipin e të rinjve dhe rolin e tyre aktiv në ndërtimin e besimit, bashkëpunimit dhe përgjegjësisë shoqërore.

Në të njëjtën kohë, ACDC zgjeroi angazhimin e saj në mbrojtjen e mjedisit, me një fokus të veçantë në ruajtjen e burimeve ujore dhe përfshirjen e të rinjve në aktivizmin mjedisor. Përmes kërkimit, veprimeve të pastrimit, ndërhyrjeve artistike dhe bashkëpunimit me institucionet lokale, ku këto projekte lidhën çështjet mjedisore me pjesëmarrjen qytetare, zhvillimin lokal dhe bashkëpunimin ndëretnik.

Përmes partneriteteve me donatorë vendas dhe ndërkombëtarë, institucione dhe organizata të shoqërisë civile, ACDC në vitin 2025 riafirmoi rolin e saj si një aktor i besueshëm dhe i rëndësishëm në promovimin e të drejtave të njeriut, demokracisë dhe një shoqërie gjithëpërfshirëse në Kosovë.

Përmbajtja

Mbështetja e Qasjes në Drejtësi në veri të Kosovës	5
Avancimi i të drejtave të njeriut përmes aktiviteteve të informimit	5
Kampet Verore Multietnike: Lidhja përmes Gjuhëve dhe Kulturës	6
Forcimi i Mbrojtjes Ligjore dhe Pjesëmarrjes Qytetare për Komunitetet Jo-Shumicë në Kosovë	7
Kanvasi Kulturor në Veri të Kosovës	7
Lidhja e Sotme, Formësimi i së Nesërme.....	8
Zëri i Gjuhës: Monitorimi i Zbatimit të Gjuhës Serbe në Institucionet Lokale	9
Të rinjtë në sektorin ligjor – Ndërtimi i karrierave, forcimi i komuniteteve	9
Skena e Integritetit – Teatri Kundër Korrupsionit në Kosovë	10
Sjellja e krenarisë në veri	11
Pilot - Këshillet të Komunitetit – Forcimi i Qeverisjes Lokale	12
Së bashku për të nesërmen.....	12
Të rinjtë për lumenj të pastër në veri të Kosovës.....	13
Të rinjtë nga Veriu në Dialog me Trashëgiminë Kulturore – Hulumtimi dhe Interpretimi Kreativ i Hoqës së Madhe.	14
Së bashku për lumenj të pastër.....	15
Grant për Zhvillim Organizativ	15
Thyerja e Heshtjes: Luftimi i Ngacmimit Seksual dhe Dhunës me Bazë Gjinore në Veri të Kosovës	16
Justice@Work – Promovimi i të Drejtave të Punës në Veri të Kosovës	17
Fuqizimi Gjithëpërfshirës i të Rinjve përmes Praktikave dhe Zhvillimit Profesional.....	18
Promovimi i Besimit Përmes të Drejtave të Njeriut	18
Fqinjë të Gjellbër – Të Rinjtë për Mjedisin dhe Bashkëjetesën	19

Mbështetja e Qasjes në Drejtësi në veri të Kosovës

Data e fillimit: 01.09.2024. **Data e përfundimit:** 31.05.2025

Financuar nga UNMIK

Projekti synonte të rriste efikasitetin dhe qasjen e gjyqësorit në veri të Kosovës duke vazhduar mbështetjen për shërbimet e përkthimit dhe ato ligjore, duke forcuar kapacitetet lokale për ndihmë juridike falas dhe duke nxitur zhvillimin profesional të juristëve të rinj nga komunitetet jo-shumicë.

Resultatet:

- Kapacitete të rritura të përkthimit/interpretimit të Gjykatës Themelore të Mitrovicës
- Numri i rritur i juristëve të rinj nga komunitetet jo-shumicë të trajnuar për të dhënë provimin e jurisprudencës në Kosovë
- Kapacitete të rritura të Zyrës së Agjencisë së Ndihmës Ligjore Falas të Kosovës në Mitrovicën e Veriut

Aktivitetet:

1. Punësimi i përkthyesve dhe bashkëpunëtorëve ligjorë në Gjykatën Themelore për të adresuar nevojën e vazhdueshme për përkthim dhe menaxhim të rasteve.
2. Organizimi i sesioneve trajnimi për avokatë të rinj nga komunitetet jo-shumicë për t'i përgatitur ata për Provimin e Jurisprudencës në Kosovë.
3. Punësimi i bashkëpunëtorëve profesional për të ofruar ndihmë ligjore falas në Zyrën e Agjencisë së Ndihmës Juridike Falas të Kosovës në Mitrovicën e Veriut.
4. Organizimi i një konferencë me fokus në integrimin e kandidatëve jo-shumicë në praktikën ligjore në Kosovë.

Avancimi i të drejtave të njeriut përmes aktiviteteve të informimit

Data e fillimit: 15.09.2024. **Data e përfundimit:** 15.06.2025

Objekti i përgjithshëm i projektit ishte përmirësimi i qasjes së barabartë në drejtësi, rritja e efikasitetit dhe llogaridhënies së institucioneve gjyqësore, të zbatimit të ligjit dhe të të drejtave të njeriut, si dhe forcimi i gëzimit të të drejtave të njeriut nga të gjitha komunitetet. Gjithashtu, projekti synonte të adresonte boshllëqet në zbatimin e ligjeve për të drejtat e njeriut dhe diskriminimin duke mbështetur Institucionin e Avokatit të Popullit (IAP) në ndërveprimet e tij me organizatat e shoqërisë civile (OSHC) dhe komunitetet.

Rezultatet e arritura:

- Përpjekjet e Avokatit të Popullit për të komunikuar me shoqërinë civile dhe komunitetet u forcuan.
- Hulumtimi mbi perceptimin e diskriminimit u përfundua.
- Shqyrtim gjithëpërfshirës i Ligjit për Mbrojtjen nga Diskriminimi është mbështetur.

Aktivitetet:

- Organizoi seminar mbi aspektet strategjike të bashkëpunimit midis IAP-së dhe OSHC-ve.
- Organizoi pesë tryeza të rumbullakëta ndërmjet IAP-së dhe OSHC-ve, nga një në secilin prej rajoneve të mëposhtme: Mitrovica e Veriut, Prizren, Pejë, Ferizaj dhe Gjiilan.
- Organizoi tre tryeza të rumbullakëta ndërmjet përfaqësuesve të Zyrës për Qeverisje të Mirë, banorëve, ekspertëve dhe OSHC-ve, nga një në secilin prej rajoneve të mëposhtme: Mitrovica e Veriut, Ferizaj dhe Gjiilan.

Përkrahur nga UNMIK

Kampet Verore Multietnike: Lidhja përmes Gjuhëve dhe Kulturës

Përkrahur nga: Organizata Ndërkombëtare për Migrim (IOM)

Projekti i të Rinjve të Fuqizuar nëpërmjet Shkollave dhe Shoqërive Gjithëpërfshirëse (YESS), i financuar nga Fondi i Ndërtimit të Paqes i Sekretarit të Përgjithshëm të OKB-së, ishte një iniciativë 24-mujore e zbatuar nga UNICEF dhe IOM.

Qëllimi i kampeve ishte të bashkonte nxënës të etnive dhe aftësive të ndryshme dhe të promovonte një ndjenjë uniteti, të nxiste mirëkuptimin ndërkulturor dhe të kultivonte vlera të rëndësishme si empatia, respekti dhe bashkëpunimi. Përmes këtyre vlerave, kampet verore ofruan gjithashtu një platformë efektive për nxitjen e kohezionit social, mbështetjes së ndërsjellë dhe marrëdhënieve afatgjata.

Objektivat:

- Ndërtimi i mirëkuptimit dhe bashkëpunimit të ndërsjellë midis pjesëmarrësve nga prejardhje të ndryshme etnike.
- Pajisja të rinjtë me aftësi komunikimi, aftësi në grup dhe ndjeshmëri kulturore.

Aktivitetet:

- Organizimi i kampeve verore për të rinj të moshës 13–18 vjeç nga komunitete të ndryshme.
- Zbatimi i një fushatë në mediat sociale për të promovuar histori pozitive dhe ndikimin e projektit.

Forcimi i Mbrojtjes Ligjore dhe Pjesëmarrjes Qytetare për Komunitetet Jo-Shumicë në Kosovë

Data e fillimit: 01.10.2024. **Data e përfundimit:** 31.03.2025.

Përkrahur nga: IOM

Ky projekt synonte të adresonte boshllëqet ekzistuese ligjore dhe pjesëmarrëse që prekin komunitetet jo-shumicë të Kosovës. Duke përmirësuar legjislacionin, politikat dhe angazhimin publik, synonte të ndërtonte një shoqëri më gjithëpërfshirëse dhe të barabartë ku të drejtat dhe interesat e grupeve jo-shumicë njiheshin dhe mbroheshin.

Objektivat:

- Identifikimi dhe mbyllja e boshllëqeve në legjislacionin dhe politikat aktuale për të përmirësuar mbrojtjen për komunitetet jo-shumicë, duke i përafuar ato me standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut.
- Promovimi në përfshirjen aktive të komuniteteve jo-shumicë në procesin e hartimit të politikave nëpërmjet platformës së konsultimit publik të Kosovës.

Aktivitetet kryesore:

- **Rishikimi i Legjislacionit Ekzistues:** Zbatimi i një analize të detajuar të ligjeve aktuale që ndikojnë në komunitetet jo-shumicë, duke identifikuar fushat për përmirësim dhe duke hartuar një raport me rekomandime.
- **Rishikimi i Politikave dhe Akteve Nënligjore:** Analizimi i politikave dhe akteve nënligjore që ndikojnë në komunitetet jo-shumicë dhe përgatitja e një raporti rekomandimesh për të rritur përfshirjen dhe për të mbrojtur të drejtat.

Kanvasi Kulturor në Veri të Kosovës

Data e fillimit: 01.11.2024. **Data e përfundimit:** 31.07.2025.

Projekti “Kanvasi Kulturor në Veriun e Kosovës” synonte të nxiste mirëkuptimin dhe bashkëpunimin kulturor midis komuniteteve të ndryshme në veri të Kosovës, duke përfshirë serbët e Kosovës, shqiptarët e Kosovës, boshnjakët, romët dhe të tjerë. Në një rajon ku ndërveprimet kulturore ishin të kufizuara, projekti ofroi platforma shumë të nevojshme për angazhim, shprehje dhe dialog ndëretnik.

Aktivitet:

1. Hulumtim i Perceptimit: Vlerësimi i nivelit aktual të mirëkuptimit kulturor midis të rinjve në veri të Kosovës.
2. Shfaqje Teatrale: Adresoi çështje kulturore dhe shoqërore, me qëllim promovimin e dialogut kulturor dhe angazhimit të komunitetit.

3. Mbështeti të paktën dy iniciativa të udhëhequra nga grupe të përziera të rinjsh, duke i inkurajuar ata të ndërmarrin veprime kulturore brenda komuniteteve të tyre.
4. Nata Artistike paraqiti muzikantë dhe grupe muzikore vendase, duke shfaqur stile të ndryshme muzikore dhe duke u ofruar të rinjve përvoja alternative kulturore.
5. Organozoi punëtori për artistë të rinj mbi letërsinë dhe shkrimin për t'i ndihmuar ata të zhvillojnë aftësi dhe të bashkëpunojnë.
6. Zbatoi një fushatë në mediat sociale, duke përfshirë opinione dhe postime në mediat sociale, për të rritur ndërgjegjësimin kulturor dhe për të inkurajuar bashkëpunimin ndërkulturor.
7. Organizoi një ekspozitë pikturë që nxirrte në pah artistët vendas dhe kremtimi i trashëgimisë kulturore të Kosovës.

Rezultatet e arritura:

- Rritja e mirëkuptimit dhe bashkëpunimit ndërkulturor midis të rinjve.
- Rritja e pjesëmarrjes së komunitetit në ngjarjet kulturore.
- Fuqizimi i të rinjve për të filluar veprime kulturore në komunitetet e tyre.
- Rritja e dukshmërisë së artistëve vendas dhe trashëgimisë kulturore të Kosovës.

Projekti u financua nga Programi i Bashkëpunimit Zvicëran.

Lidhja e Sotme, Formësimi i së Nesërme

Data e fillimit: 15.12.2024. **Data e mbarimit:** 15.09.2025.

Organizatë udhëheqëse: NGO ACDC Advocacy Center for Democratic Culture
Organizatë partnere: NGO REC Reconciliation Empowering Communities

Projekti synonte të nxiste bashkëpunimin ndëretnik midis të rinjve në Mitrovicë dhe Kosovë. Duke promovuar ndërveprime dhe shkëmbime kulturore kuptimplote midis të rinjve shqiptarë të Kosovës, serb të Kosovës dhe të pakicave tjera, projekti synonte të thyente stereotipet, të ndërtonte mirëkuptim të ndërsjellë dhe t'i fuqizonte të rinjtë për të kontribuar në kohezionin shoqëror afatgjatë.

Aktivitetet kryesore:

1. Ngjarje Kulturore – Organizoi netë muzikore me të rinj nga prejardhje të ndryshme etnike.
2. Vizita në Vendet e Trashëgimisë – Kryeu vizita në vende të rëndësishme kulturore shqiptare dhe serbe për të rritur ndërgjegjësimin e ndërsjellë kulturor.
3. Seminar për Pajtimin Rinor – Mbajti një seminar të fokusuar në zgjidhjen e konflikteve, ndërtimin e paqes dhe strategjitë e bashkëpunimit.
4. Dialog Rinor – Lehtësoi diskutime mbi sfidat e përbashkëta si arsimi dhe papunësia.
5. Iniciativa Bashkëpunuese – Mbështeti projekte të udhëhequra nga të rinjtë që adresojnë nevojat e komunitetit dhe promovojnë unitetin.

Rezultatet e arritura:

- Marrëdhënie dhe bashkëpunim i forcuar ndërmjet të rinjve nga komunitete të ndryshme etnike.
- Kuptim dhe vlerësim i shtuar i trashëgimisë së përbashkët të Kosovës.
- Të rinjve u janë dhënë aftësi praktike për dialog dhe zgjidhje problemesh.
- Janë krijuar iniciativa të nxitura nga të rinjtë që nxisin ndikim të qëndrueshëm në komunitet.

Ky projekt u financua me kontributin e Ministrisë së Punëve të Jashtme dhe Bashkëpunimit Ndërkombëtar të Republikës Italiane.

Zëri i Gjuhës: Monitorimi i Zbatimit të Gjuhës Serbe në Institucionet Lokale

Data e fillimit: 01.01.2025. **Data e përfundimit:** 30.04.2025.

Projekti synonte të rriste të drejtat e komuniteteve jo-shumicë për të përdorur gjuhën e tyre amtare në institucione, duke theksuar barazinë dhe përfshirjen sociale, ndërkohë që rriste ndërgjegjësimin publik për këto të drejta. Këto objektiva u arritën përmes vlerësimeve të nevojave, aktiviteteve edukative, nismave të ndërgjegjësimit publik dhe formulimit të rekomandimeve për përmirësimin e politikave dhe praktikave ekzistuese.

Aktivitetet kryesore:

1. Realizimi i intervistave, anketave dhe fokus grupeve.
2. Zbatimi i fushatave në mediat sociale mbi të drejtat gjuhësore.
3. Organizimi i një konferencë përfundimtare.

Rezultatet e arritura:

- Shërbime të përmirësuara, duke u mundësuar qytetarëve nga komunitetet jo-shumicë të kenë qasje në shërbime institucionale më efikase dhe të përshtatura.
- Për institucionet ofruam udhëzime dhe rekomandime për zbatim më të mirë të Ligjit për Përdorimin e Gjuhëve, duke zvogëluar rrezikun e diskriminimit.
- Forcimi i kohezionit social duke rritur kuptimin e publikut për rëndësinë e barazisë në të drejtat gjuhësore përmes fushatave dhe konferencës përfundimtare.

Ky projekt u financua nga Zyra e Komisionerit të Gjuhëve, Zyra e Kryeministrit.

Të rinjtë në sektorin ligjor – Ndërtimi i karrierave, forcimi i komuniteteve

Data e fillimit: 01.02.2025. **Data e përfundimit:** 01.05.2025.

Ky projekt pati një ndikim afatgjatë tek profesionistët e rinj ligjor duke u ofruar atyre aftësi dhe përvojë praktike, duke i bërë ata më konkurrues në tregun e punës. Praktikantët punuan në zyra avokatie dhe në ACDC, ku zhvilluan aftësi të tilla si hartimi i dokumenteve ligjore, puna me klientët dhe zgjidhja e çështjeve ligjore. Projekti kontribuoi në forcimin e sektorit ligjor dhe institucioneve në veri të Kosovës, përmirësimin e cilësisë së shërbimeve ligjore dhe rritjen e besimit të publikut në sistemin ligjor.

Rezultatet e arritura:

- Profesionistët e rinj ligjor fituan përvojë praktike dhe aftësi profesionale.
- Sektori ligjor dhe kapacitetet e institucioneve ligjore u rritën.
- Punësimi i profesionistëve të rinj ligjor u forcua dhe rrjetet e tyre profesionale u zgjeruan.
- Sistemi ligjor u përforcua, duke kontribuar në rritjen e besimit të publikut në institucionet ligjore.

Projekti u financua nga Zyra për Çështje të Komuniteteve pranë Zyrës së Kryeministrit.

Skena e Integritetit – Teatri Kundër Korrupsionit në Kosovë

Data e fillimit: 01.02.2025. **Data e mbarimit:** 30.11.2025.

ACDC e hartoi këtë projekt për të adresuar korrupsionin dhe nepotizmin - çështje kyçe që dobësojnë qeverisjen, gërryejnë besimin publik dhe pengojnë progresin shoqëror në Kosovë. Duke përdorur forum teatrin dhe dramën interaktive, projekti i nxori në pah këto sfida përmes një qasjeje artistike, rriti ndërgjegjësimin, promovoi mekanizmat kundër korrupsionit dhe fuqizoi të rinjtë për të marrë një rol aktiv në nxitjen e transparencës dhe llogaridhënies. Projekti synonte të kultivonte një kulturë integriteti duke inkurajuar dialogun publik dhe angazhimin në luftën kundër korrupsionit.

Aktivitetet e projektit:

1. Trajnim dhe Shfaqje Teatrale – Janë rekrutuar dhe trajnuar aktorë të rinj amatorë nga Mitrovica e Veriut, organizuam punëtori dhe ushtrime për shkrimin e skenarëve, dhe mbajtën shfaqje publike në Mitrovicën e Veriut dhe Graçanicë, duke nxitur dialogun ndëretnik.
2. Materiale Ndërgjegjësimi dhe Shpërndarja – Dizajnimi dhe shpërndarja e fletëpalosjeve informuese mbi mekanizmat kundër korrupsionit, duke synuar të rinjtë dhe komunitetet e margjinalizuara.
3. Fushata në Mediat Sociale – Zbatuam një iniciativë dixhitale që përmbante pikat kryesore nga shfaqjet, intervistat, përmbajtjen edukative dhe postimet interaktive.

Rezultatet e arritura:

- Rritja e ndërgjegjësimit midis të rinjve dhe komunitetit të gjerë në lidhje me efektet e korrupsionit dhe mekanizmat e disponueshëm kundër korrupsionit.

- Rritja e angazhimit të të rinjve në përpjekjet kundër korrupsionit përmes aktiviteteve kreative dhe pjesëmarrëse, siç është teatri.
- Përhapja më e gjerë e mesazheve dhe informacionit kundër korrupsionit në lidhje me Agjencinë për Parandalimin e Korrupsionit përmes shtrirjes së aktiviteteve në komunitet dhe fushatave të synuara në mediat sociale.
- Rritja e dialogut publik mbi korrupsionin, duke nxitur marrëdhënie më të forta komunitet-institucion.

Projekti është financuar nga SELDI.net

Sjellja e krenarisë në veri

Data e fillimit: 15.05.2025. **Data e përfundimit:** 15.12.2025.

Qëllimi i projektit:

Projekti synonte të ndërtonte një shoqëri më gjithëpërfshirëse në veri të Kosovës duke fuqizuar komunitetin LGBTQI+, duke kryer kërkime dhe duke rritur dukshmërinë.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i një aktiviteti artistik gjatë Muajit të Krenarisë.
- Realizimi i hulumtimit, duke përfshirë 300 anketa të opinionit publik, tre fokus grupe dhe dhjetë intervista të thelluara.
- Zbatimi i aksioneve rrugore të udhëhequra nga aktivistë të rinj.
- Organizimi i një aktiviteti përfundimtar artistik të frymëzuar nga gjetjet e hulumtimit.
- Realizimi i një konferencë përmbyllëse për të prezantuar rezultatet.

Grupet e targetuara:

- **Primare:** Individë nga LGBTQI+ në Kosovën Veriore.
- **Sekondare:** Komuniteti më i gjerë lokal dhe aktivistët e rinj.

Ndikimi afatgjatë:

Projekti hodhi themelet për iniciativa të ardhshme përmes të dhënave të arritshme, rritjes së dukshmërisë publike dhe angazhimit të të rinjve, duke kontribuar në çështjet LGBTQI+ pjesë të diskursit publik dhe avokimit në komunitet.

Projekti u financua nga Qendra për Edukim Qytetar (CCE/CGO) nga Mali i Zi, në kuadër të iniciativës rajonale “Së bashku për Barazinë LGBTQI+”, duke mbështetur projekte të organizatave të shoqërisë civile në të gjithë Ballkanin Perëndimor.

Pilot - Këshillet të Komunitetit – Forcimi i Qeverisjes Lokale

Data e fillimit: 08.09.2025. **Data e përfundimit:** 31.12.2025.

Projekti synonte të krijonte këshille funksionale, gjithëpërfshirëse dhe legjitime të komuniteteve lokale në Zveçan dhe Zubin Potok. Këto këshille u mundësuan qytetarëve të artikulonin nevojat e tyre, të merrnin pjesë në proceset e vendimmarrjes dhe të kontribuonin në qeverisjen lokale transparente dhe të përgjegjshme. Projekti promovoi pjesëmarrjen, bashkëpunimin ndëretnik dhe vendimmarrjen e përbashkët.

Aktivitetet kryesore:

- Realizimi i konsultimeve me udhëheqësit e komunitetit dhe qytetarët për të përfshirë perspektivat e tyre në planifikim.
- Organizimi i trajnimeve për anëtarët e mundshëm të këshillit për të forcuar kapacitetet e tyre të avokimit.
- Themelimi i pilot këshilleve të komunitetit lokal përmes proceseve gjithëpërfshirëse dhe legjitime.
- Zbatimi i iniciativave dhe projekteve të vogla me rëndësi lokale.
- Ofrimi i trajnimeve për anëtarët e këshillit mbi qeverisjen lokale, buxhetimin dhe menaxhimin e projekteve.
- Avokimi për njohjen formale të këshilleve dhe bashkëpunimin me autoritetet komunale.

Rezultatet e arritura:

- Janë krijuar këshilla funksionale të komunitetit lokal si një mekanizëm i ri i pjesëmarrjes së qytetarëve.
- Është rritur besimi i qytetarëve dhe angazhimi aktiv në proceset e vendimmarrjes.
- Janë forcuar kapacitetet e anëtarëve të këshillit për të përfaqësuar interesa të ndryshme të komunitetit.
- Janë zbatuar projekte me përfitime të drejtpërdrejta për qytetarët.
- Janë krijuar kanale bashkëpunimi midis këshillave dhe autoriteteve lokale.

Donator: ICO

Së bashku për të nesërmen

Iniciativa Rinore në Kosovë ishte një program i udhëhequr nga të rinjtë, i zbatuar nga Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike (ACDC), që synonte fuqizimin e të rinjve nga komunitete të ndryshme për të hartuar dhe zbatuar në mënyrë aktive iniciativa që forconin bashkëpunimin ndëretnik, kohezionin social dhe angazhimin e komunitetit në të gjithë Kosovën.

Projekti u ndërtua mbi kampet e mëparshme shumëetnike rinore të organizuara nga ACDC, ku pjesëmarrësit e rinj identifikuan ide konkrete për përmirësimin e bashkëpunimit dhe besimit në komunitetet e tyre lokale. Në vend që të ishin përfitues pasiv, të rinjtë morën përsipër plotësisht iniciativat, ndërsa ACDC ofroi mentorim, mbështetje logjistike dhe mbikëqyrje.

Projekti u mbështet nga Organizata Ndërkombëtare për Migrim (IOM) dhe u zbatua në kuadër të iniciativave të fuqizimit të të rinjve dhe kohezionit social në Kosovë.

Aktivitetet kryesore:

- Iniciativa mjedisore: Të rinjtë organizuan aksione pastrimi, fushata ndërgjegjësimi mjedisor dhe kampe të bazuara në natyrë duke promovuar përgjegjësinë ndaj hapësirave të përbashkëta publike.
- Aktivitete sportive dhe të stilit të jetesës së shëndetshme: Turne sportive ndëretnike u organizuan për të nxitur punën në grup, besimin dhe ndërveprimin joformal midis të rinjve.
- Shkëmbime kulturore dhe arsimore: Ekskurzime rinore dhe kampe shumëetnike në të gjithë Kosovën u organizuan për të inkurajuar mirëkuptimin e ndërsjellë, dialogun dhe vlerësimin e diversitetit kulturor.
- Seanca mentorimi dhe reflektimi: U mbajt mentorim i vazhdueshëm nga stafi i ACDC, si dhe takime reflektimi, duke i mundësuar të rinjve të vlerësojnë arritjet, sfidat dhe mësimet e nxjerra.

Qëllimi i projektit:

Qëllimi i përgjithshëm i projektit ishte fuqizimi i të rinjve që të bëhen agjent aktiv të ndryshimeve pozitive duke forcuar aftësitë e tyre udhëheqëse, duke promovuar bashkëpunimin ndëretnik dhe duke rritur pjesëmarrjen e të rinjve në jetën komunitare në të gjithë Kosovën.

Të rinjtë për lumenj të pastër në veri të Kosovës

Data e fillimit: 01.10.2025. **Data e përfundimit:** 30.11.2025.

Qëllimi i projektit ishte fuqizimi i të rinjve në veri të qytetit të Mitrovicës që të marrin pjesë aktive në mbrojtjen e burimeve ujore dhe mbrojtjen e mjedisit përmes edukimit, veprimeve praktike dhe iniciativave kreative. Projekti kombinoi të nxënit, aktivizmin dhe artin për të rritur ndërgjegjësimin publik dhe për të promovuar praktikën e qëndrueshme të komunitetit.

Aktivitetet e përfshira:

- Organizoi nisma pastrimi përgjatë lumit Ibër dhe mbajti ligjërata të hapura mbi mbrojtjen e ujit dhe mjedisit.

- Krijoi një skulpturë publike nga mbeturinat e mbledhura në bashkëpunim me artistë vendas.
- Zbatoi fushatë ndërgjegjësimi të udhëhequr nga të rinjtë mbi mbrojtjen e ujit dhe mjedisit.
- Riparoi rubinetat publike të ujit të pijshëm në veri të Mitrovicës për të përmirësuar qasjen në ujë të pastër.

Së bashku, këto aktivitete i frymëzuan dhe i fuqizuan të rinjtë që të ndërmarrin hapa konkret drejt qëndrueshmërisë dhe kontribuan në ndryshime pozitive afatgjata brenda komunitetit të tyre.

Projekti u zhvillua në kuadër të Javës së Zhvillimit të Qëndrueshëm të Kosovës (KSDW) dhe u zbatua nga OJQ ACDC, me mbështetjen e GIZ-it.

Të rinjtë nga Veriu në Dialog me Trashëgiminë Kulturore – Hulumtimi dhe Interpretimi Kreativ i Hoçës së Madhe

Data e fillimit: 01.10.2025. **Data e përfundimit:** 31.12.2025.

Projekti synonte ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore të Kosovës duke angazhuar në mënyrë aktive artistë dhe studiues të rinj nga Veriu në eksplorimin dhe interpretimin artistik të Hoçës së Madhe, një nga vendet më të rëndësishme historike dhe kulturore të Kosovës.

Objektivat specifike:

- Inkurajimi i krijimtarisë artistike të të rinjve përmes një kolonie arti dhe punës ndërdisiplinore.
- Promovimi i turizmit kulturor dhe trashëgimisë lokale përmes një ekspozite përfundimtare dhe ngjarjeve publike.
- Rritja e ndërgjegjësimit rreth rëndësisë së trashëgimisë kulturore dhe rolit të saj në kohezionin social.

Rezultatet e arritura:

- Krijimi i veprave arti të frymëzuara nga trashëgimia kulturore e Hoçës së Madhe.
- Rritja e ndërgjegjësimit të të rinjve rreth identitetit kulturor dhe turizmit kulturor.
- Forcimi i dialogut ndërkulturor midis komuniteteve nga Veriu dhe Jugu i Kosovës.
- Krijimi i një fondacioni për projekte të ardhshme të ruajtjes së trashëgimisë artistike dhe kulturore.

Projekti krijoi bashkëpunim me institucione kulturore dhe organizata të shoqërisë civile, prezantoi rezultate konkrete dhe krijoi një platformë për nisma të ardhshme artistike dhe arsimore. Njohuritë dhe përvoja e fituar u përdorën për të vazhduar aktivitetet në fushën e turizmit kulturor dhe ruajtjes së trashëgimisë.

Së bashku për lumenj të pastër

Data e fillimit: 01.08.2025. **Data e përfundimit:** 31.07.2026.

Projekti “Së bashku për lumenj të pastër” ishte një iniciativë e përbashkët e ACDC dhe REC që synon përmirësimin e cilësisë së burimeve ujore dhe forcimin e qeverisjes mjedisore në komunitetet multietnike në veri të Kosovës, me fokus në rrjedhat e lumenjve që lidhin Mitrovicën Veriore dhe Jugore, Zveçanin, Zubin Potokun dhe Leposaviqin. Iniciativa trajton drejtpërdrejt fushat prioritare të ndërhyrjes që lidhen me mbrojtjen e mjedisit, bashkëpunimin lokal dhe gjidhjet e qëndrueshme dhe pjesëmarrëse.

Aktivitetet e projektit:

- Realizimi i kërkimit për të identifikuar ndotësit nga burimet e pikave dhe për të analizuar gjendjen e lumenjve.
- Zhvillimi i analizës dhe rekomandime për menaxhimin e burimeve ujore.
- Mbajtja takime me grupet komunale punuese.
- Organizimi i punësorëve edukative për qytetarët dhe të rinjtë.
- Ofrimi i mbështetjes për iniciativat lokale mjedisore.
- Zbatimi i një fushatë mediatike.
- Organizimi i konferencave publike hapëse dhe mbyllëse.

Rezultatet e pritura:

- Krijimi i një hartë të ndotjes së lumenjve në veri të Kosovës.
- Zhvillimi i rekomandimeve për ruajtjen dhe menaxhimin e burimeve ujore.
- Rritja e ndërgjegjësimin e qytetarëve për rëndësinë e mbrojtjes së ujit.
- Fuqizimi i komunitetit lokal për të ndërmarrë veprime për çështjet mjedisore.
- Përmirësimi i bashkëpunimit ndërsektorial dhe ndëretnik.

Projekti mbështetet nga programi i Menaxhimit të Integruar të Resurseve Ujore në Kosovë (IWRM-K), i financuar nga Agjencia Zvicerane për Zhvillim dhe Bashkëpunim (SDC) dhe Qeveria e Kosovës, dhe i zbatuar nga Skat Consulting Ltd. (Zvicër) në konsorcium me Agjencinë Austriake të Mjedisit (EAA).

Grant për Zhvillim Organizativ

Data e fillimit: 01.08.2025. **Data e përfundimit:** 31.07.2026.

Donator: Fondacioni Kosovar për Shoqëri Civile (KCSF) – EJA Kosovo

Qëllimi i projektit:

Projekti synon të rrisë qëndrueshmërinë organizative afatgjatë të ACDC-së, të rrisë qëndrueshmërinë ndaj sigurisë kibernetike dhe ta zhvendosë organizatën drejt një modeli strategjik dhe të orientuar drejt programit të angazhimit të shoqërisë civile në Kosovë.

Rezultatet e pritura:

- Forcimi i infrastrukturës dixhitale dhe sistemet e mbrojtjes së të dhënave.
- Zhvillimi i një plan strategjik gjithëpërfshirës dhe një strategji për mbledhjen e fondeve.
- Përmirësimi i kohezionit të brendshëm dhe përgatitja e stafit.
- Inicimi i një tranzicion drejt programeve tematike afatgjata dhe të orientuara drejt ndikimit.

Thyerja e Heshtjes: Luftimi i Ngacmimit Seksual dhe Dhunës me Bazë Gjinore në Veri të Kosovës

Data e fillimit: 01.08.2025. **Data e përfundimit:** 31.01.2026.

“Thyerja e Heshtjes: Luftimi i Ngacmimit Seksual dhe Dhunës me Bazë Gjinore në Veri të Kosovës” ishte një projekt i zbatuar nga Qendra Avokuese për Kulturë Demokratike (ACDC) me mbështetjen e Fondit Kanadez për Iniciativa Lokale (CFLI).

Projekti u hartua për të adresuar numrin në rritje të rasteve të ngacmimit seksual dhe dhunës me bazë gjinore, me një fokus të veçant në incidentet ndëretnike dhe reagimet e pamjaftueshme institucionale. Në një kontekst të besimit të ulët publik në institucione dhe stigmatizimit të përhapur të viktimave, projekti synonte fuqizimin e grave dhe vajzave, rritjen e dukshmërisë së problemit dhe përmirësimin e mekanizmave të mbrojtjes.

Aktivitetet e projektit përfshinin:

- Realizimi i një hulumtimi mbi ngacmimin seksual dhe dhunën në bazë gjinore, duke shqyrtuar përhapjen, perceptimet dhe përgjigjet institucionale në rajonin e Mitrovicës.
- Organizimi i trajnimeve për institucionet e drejtësisë dhe OSHC-të, duke forcuar kapacitetet e zyrtarëve të policisë, prokurorëve, gjyqtarëve dhe përfaqësuesve të shoqërisë civile.
- Mbajtja e një konferencë publike mbi parandalimin, duke prezantuar gjetjet e hulumtimit dhe strategjitë parandaluese.
- Organizimi i një seminari koordinues për institucionet dhe shoqërinë civile për të përmirësuar mekanizmat e referimit dhe sistemet e mbështetjes së viktimave.
- Zbatimi i një fushate ndërgjegjësimi, duke përfshirë një video klip, dy podkaste, fletëpalosje informuese, aksione në rrugë dhe angazhim intensiv në mediat sociale.
- Zhvillimi i një dokumenti politikash mbi ngacmimin seksual me rekomandime konkrete për përmirësimin e kornizave institucionale dhe ligjore.

Rezultatet e arritura:

- Rritja e ndërgjegjësimit midis qytetarëve, veçanërisht grave dhe vajzave, në lidhje me ngacmimin seksual dhe mekanizmat mbrojtës në dispozicion.
- Forcimi i besimit në institucione përmes përmirësimit të njohurive institucionale dhe mekanizmave më të arritshëm të raportimit.
- Rritja e angazhimit të komunitetit në luftën kundër dhunës në bazë gjinore, veçanërisht midis të rinjve.
- Bashkëpunimi i përmirësuar ndërmjet institucioneve dhe shoqërisë civile për përpjekjet afatgjata për të luftuar dhunën seksuale.

Justice@Work – Promovimi i të Drejtave të Punës në Veri të Kosovës

Data e fillimit: 01.09.2025. **Data e përfundimit:** 28.02.2026.

Donator: CDF Fondi për Zhvillim Komunitar – Sida – Programi: Human Rightivism

Ky projekt promovoi ndërgjegjësimin për të drejtat e punës dhe qasjen në drejtësi në veri të Kosovës. Përmes edukimit, ndihmës ligjore, dialogut dhe informimit mediatik, projekti fuqizoi të rinjtë dhe punëtorët informalë për të kuptuar, kërkuar dhe mbrojtur të drejtat e tyre, duke forcuar njëkohësisht angazhimin qytetar dhe llogaridhënien institucionale.

Objektivat e projektit:

- Rritja e ndërgjegjësimit për të drejtat e punës përmes edukimit pjesëmarrës dhe aktiviteteve të informimit.
- Ofrimi i ndihmës dhe mbështetjes ligjore për raportimin dhe adresimin e shkeljeve të të drejtave të punës.
- Lehtësimi i dialogut dhe bashkëpunimit midis komuniteteve, OSHC-ve dhe institucioneve.

Aktivitetet kryesore:

- Realizimi i Shkollës së të Drejtave të Punës, duke ofruar sesione interaktive për të rinjtë mbi kontratat, pagat e drejta, sigurinë në vendin e punës dhe mekanizmat e raportimit.
- Ofrimi i ndihmës ligjore për komunitetin përmes konsultimeve javore me një këshilltar ligjor, duke përfshirë përgatitjen e ankesave dhe referimet institucionale.
- Drejtimi i një fushate ndërgjegjësimi, duke përfshirë një seri dygjuhëshe në mediat sociale "A e dinit?" dhe një Udhëzues dygjuhësh mbi të Drejtat e Punës.
- Organizimi i një ngjarje dialogu publik me shoqërinë civile, institucionet dhe komunitetet për të paraqitur sfidat dhe rekomandimet.

Fuqizimi Gjithëpërfshirës i të Rinjve përmes Praktikave dhe Zhvillimit Profesional

Data e fillimit: 01.09.2025. **Data e përfundimit:** 31.01.2026.

Projekti synonte të rriste punësimin dhe konkurrueshmërinë e të rinjve nga komunitetet minoritare përmes trajnimit profesional dhe punës praktike në institucione dhe organizata. Projekti promovoi përfshirjen sociale, barazinë gjinore dhe mundësitë e barabarta për të rinjtë, duke kontribuar në zhvillimin e tyre profesional dhe duke forcuar rolin e tyre në komunitetin lokal.

Rezultatet e arritura:

- Të rinjtë nga komunitetet minoritare fituan përvojë praktike dhe aftësi që përmirësojnë konkurrueshmërinë në tregun e punës.
- Rritje të mundësive të punësimit dhe zhvillimit profesional të pjesëmarrësve.
- Forcim të lidhjeve profesionale dhe rrjeteve të mentorimit që mbështesin zhvillimin afatgjatë të të rinjve.
- Rritje të përfshirjes sociale dhe pjesëmarrjes aktive të të rinjve në shoqëri..

Donator: Ministria për Komunitete dhe Kthim.

Promovimi i Besimit Përmes të Drejtave të Njeriut

Data e fillimit: 01.09.2025. **Data e përfundimit:** 31.01.2026.

Projekti synon të forcojë besimin midis komuniteteve dhe institucioneve duke përmirësuar mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe duke rritur llogaridhënien e institucioneve publike ndaj qytetarëve.

Donator: UNMIK – Programi për të drejta të njeriut

Projekti promovon dialogun gjithëpërfshirës me shoqërinë civile, rrit transparencën dhe u mundëson qytetarëve të marrin pjesë aktive në proceset e vendimmarrjes, duke ulur kështu tensionet dhe duke forcuar sundimin e ligjit në veri dhe pjesë të tjera të Kosovës.

Aktivitetet kryesore:

- Organizimi i seminareve brenda Forumit të Bashkëpunimit midis Institucionit të Avokatit të Popullit (IAP) dhe shoqërisë civile.
- Realizimi i vizitave dhe monitorimi i qendrave të paraburgimit për të parandaluar torturën dhe për të përmirësuar reagimin institucional, të shoqëruara nga një konferencë tematike.
- Mbajtja e konsultimeve publike mbi proceset legjislative, veçanërisht në lidhje me Ligjin për Ndalimin e Diskriminimit.

- Organizimi i tryezave të rrumbullakëta mbi çështjet prioritare të të drejtave të njeriut, duke përfshirë të drejtat e pakicave, barazinë gjinore, të drejtat LGBTI+ dhe llogaridhënien e policisë.
- Ofrimi i trajnimeve në fushën e të drejtave të njeriut.

Rezultatet e arritura:

- Është forcua roli i Institucionit të Avokatit të Popullit dhe shoqërisë civile në mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të njeriut.
- Janë përmirësuar reagimet institucionale ndaj shkeljeve të të drejtave të njeriut dhe kushteve të paraburgimit.
- Është rritur përfshirja aktive e komuniteteve lokale në ndryshimet legislative dhe proceset e vendimmarrjes.
- Është rritur ndërgjegjësimi publik dhe dialogu mbi çështjet e ndjeshme të të drejtave të njeriut.

Fqinjë të Gjellbër – Të Rinjtë për Mjedisin dhe Bashkëjetesën

Data e fillimit: 15.10.2025. **Data e përfundimit:** 15.10.2026.

Iniciativë e përbashkët nga: Education Code & ACDC
Financuar nga: BOOST – Ballkani për Optimizimin e Mundësive, Qëndrueshmërinë dhe Transformimin e Shoqërisë Civile

Përmbledhje e Projektit:
 “Fqinjë të Gjellbër” bashkoi të rinjtë shqiptarë dhe serb rreth qëllimeve të përbashkëta mjedisore për të forcuar bashkëjetesën dhe përgjegjësinë qytetare në Mitrovicë. Përmes veprimeve të përbashkëta të pastrimit, fushatave kreative dhe krijimit të Këndeve të Gjellbra të përbashkëta, projekti transformon komunitetet e ndara në komunitete bashkëpunuese dhe të qëndrueshme.

Objektivat kryesore:

- Ndërtimi i besimit midis të rinjve shqiptar dhe serb përmes bashkëpunimit mjedisor.
- Rritja e ndërgjegjësimit përmes një fushate tregjuhëshe (shqip, serbisht, anglisht) që arrin më shumë se 10 000 njerëz.
- Fuqizimi i të rinjtëve, veçanërisht vajzat, përmes roleve të lidërshpit dhe komunikimit dixhital.
- Transformimi i dy hapësirave publike të lëna pas dore në "Kënde të Gjellbra" simbolike që përfaqësojnë unitetin.
- Nxitja e bashkëpunimit midis OSHC-ve dhe institucioneve lokale për bashkëpunim afatgjatë.

Aktivitetet kryesore:

1. Mbajtja e një takimi fillestar dhe formimi i ekipit të projektit.
2. Zbatimi i një fushate kreative ndërgjegjësimi në tri gjuhë.
3. Organizimi i dy aktivitetëve pastrimi të komunitetit në Jug dhe Veri të Mitrovicës.
4. Dizajnimi dhe krijimi i "Këndeve të Gjelbra" të përbashkëta.
5. Prodhimi i serisë së podkasteve "Biseda me Fqinjët e Gjelbër".
6. Organizimi i një ekspozite përfundimtare dhe një ngjarje publike.

